

Ozongenerator

”Båtlukt” är tyvärr ett inte ovanligt problem i äldre båtar. Åtgärda detta är inte så enkelt då båten har många svårstädade trånga och otillgängliga utrymmen. En effektiv saneringsmöjlighet är att använda ozon.

Text och bilder: Göran Forsström K25 S225 May Be II www.allegro27.nu

Ozon, förutom ozonlagret i övre atmosfären, och ozongeneratorer var för mig något helt nytt när jag av en slump kom i kontakt med dessa i ett inlägg på Sailguides båtforum. Här skrev man om positiva erfarenheter av luktbekämpning i båt med hjälp av ozongenerator. Dessutom så länkade man till en billig ozongenerator, som fanns till salu på Ebay för en blygsam kostnad. Den hade provats med nöjaktigt resultat av en båtägare. Jag tyckte det lät som ett intressant sätt att hantera irriterande lukter både i båt och för övrigt. En beställning gjordes på Ebay, ozongeneratoren tillverkades som mycket annat i Kina och försäljaren fanns också i det landet. Leveransen tog några veckor, postgången från Kina imponerar inte med sin snabbhet, vilket dock kompenseras av att säljaren erbjuder fri frakt på en produkt med redan lågt pris, under 150 kr. När ozongeneratoren sedan dök upp via svenska posten var det med viss nyfikenhet jag öppnade paketet. Kunde då konstatera att apparaten var försedd med amerikansk stickpropp för elanslutning, detta problem löstes enkelt med en adapter, rent visuellt såg apparaten ut att ha en rimlig kvalitet i plastdetaljer och sammansättning. Bruksanvisningen bjöd på en svårbegriplig kinesisk del och en ganska begränsad översättning på

halvdan engelska. Detta är något man brukar få acceptera om man vill handla billigt direkt från Kina. Apparaten var försedd med en mekanisk timer och levererades med slangar av silikon och porösa stenar avsedda för rening av vatten. Den första lilla testen gav vid handen att nog producerade den lilla burken ozon. Ozon är en gas med en mycket stark och markant sötaktig lukt. Det är näppeligen inte någon större risk att man ovetandes stannar kvar i ett ozonbehandlat utrymme. Lukten är tydlig även vid svaga koncentrationer.

Saxat från Internet:
”Ozon är ett kraftfull oxiderande medel vilket innebär att man ska ha respekt för det men inte vara rädd för det.

Som alla andra oxiderande medel (ex klor och väteperoxid) är ozon toxiskt över vissa gränsvärden. Ozon förekommer naturligt i vår omgivning i halter omkring 0.01 – 0.15 ppm (~ 0.3 mg/m³) och kan i urbaniserade områden förekomma upp till 1.0 ppm. Jämförelsevis kan nämnas att elektriska maskiner såsom kopieringsmaskiner, motorer och

En liten behändig ozongenerator

transformatorer producerar ozon i halter kring 0.5ppm. En fördel med ozon är dess karaktäristiska lukt. Man känner lukten av ozonet långt innan det närmar sig gränsvärdet på 0,1 ppm. Detta gör att man alltid är medveten om att man vistas i en miljö med förhöjd ozonhalt och på sätt kan undvika det.”

De första proven gjordes på syntetiska tröjor, som är märkta med 40-graders tvätt och till slut får en svag sur lukt om de ej tvättas i 60 grader, vilket de då inte mår bra av.

Testlaboratoriet skapades enkelt genom att stoppa in både ozongenerator och tröja i en plastpåse och knyta till öppningen. Efter ett par 25 minuters körningar luktade tröjan rejält av ozon, alltså väldigt illa.

Ozon är en mycket instabil gas och sönderfaller snabbt och bildar då syrgas.

Tröjan hängdes på vädring utomhus och när vi sedan tog in den luktade den enbart friskt, som tvätt som fått torka utomhus, den svaga sura lukten var helt borta.

Efter detta första försök har vi regelmässigt använt ozongeneratoren för lukt borttagning på vitt skilda föremål.

Exempelvis:

Väl använda gymnastikskor, mikro-vågsugn, som stank av bränd olja efter att en popcornpåse varit inne i ugnen för länge, kläder med "källarlukt", även vår gamla bil fick en behandling och luktade därefter nästan som en ny, fel den luktade inte alls.

Slutligen för att anknyta till båtlivet. Vi hade glömt kvar några burkar öl och läsk i kölsvinet på vår Allegro och de hade frusit sönder under vintern och vid värmen under våren, innan vi upptäckte dem, bildades det gigantiskt med mögelsvamp i kölutrymmet och stanken var anskrämlig.

Efter mekanisk rengöring och tvättning med klorin försvann mögelsvampen men en markant mögeldoft kvarstod. Ett antal ozonbehandlingar i det begränsade utrymmet, några tiotals liter, så var lukten borta.

Ozongeneratoren är tveklöst en av de mest användbara prylar vi skaffat oss.

Jag rekommenderar, av säkerhetsskäl, inte någon att prova dessa billiga ozongeneratorer men tycker dock det kan vara en intressant kännedom för den som vågar och vill pröva en billig och intressant produkt, som dock inte är försedd med något svenskt, "tryggt" intyg på säkerhet och funktion och därför anskaffaren själv tar risken.